

FÖRÄLDRA- BAROMETERN

- andra stadiet

Föräldrarnas åsikter

om de ungas skolgång,
samarbetet mellan hemmet
och läroanstalten samt
föräldraskapet och
fostran i hemmet.

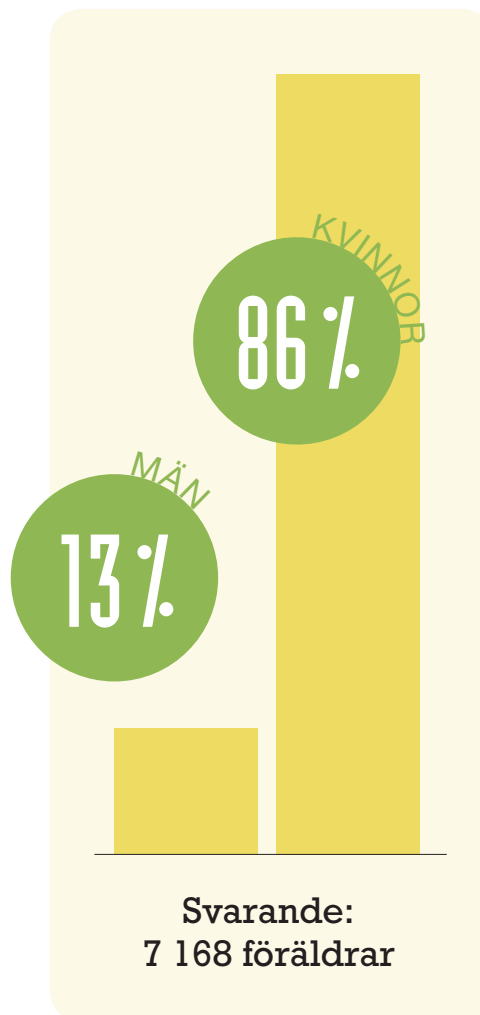

Förbundet Hem och Skola i Finland
Suomen Vanhempainliitto

BAKGRUNDSUPPGIFTER

Föräldrabarometern som är riktad till föräldrar till unga som studerar i andra stadiet är den första undersökningen i sitt slag i Finland. Enkäten genomfördes som en webbenkät. Svaren samlades in under perioden 30.11–18.12.2022.

- 86 % av föräldrarna upplevde att utvidgningen av läroplikten till 18 års ålder är en bra sak.

Föräldrarnas högsta utbildningsnivå

32 % yrkesexamen

4 % studentexamen

29 % lägre yrkeshögskole- eller högskoleexamen

34 % högre yrkeshögskole- eller högskoleexamen

Barnets skolspråk

92 % i finskspråkig

8 % i svenskspråkig utbildning

Barnets kön

44 % flicka

54 % pojke

Barnets ålder

88 % var i åldern 16/17 år

83 % omfattades av den utvidgade läroplikten

Barnet studerar

37 % inom yrkesutbildningen

flickor 30 %

pojkar 69 %

57 % i gymnasiet

flickor 54 %

pojkar 44 %

Behovet av stöd och stödet från läroanstalten

Nej, den unga behöver inget stöd.

Nej, men jag tycker att den unga behöver stöd.

Ja, allmänt stöd och handledning, men inget separat beslut har utfärdats om det.

Ja, särskilt stöd. Separat beslut har utfärdats om stödet.

Ja, krävande särskilt stöd. Studerar vid en yrkesanstalt.

Kan inte säga.

Yrkes-
utbild-
ningen

51 %

13 %

13 %

17 %

1 %

5 %

Gymna-
siet

64 %

12 %

18 %

4 %

0 %

2 %

- Föräldrarnas utbildningsbakgrund syntes i de ungas val av studieplats. Ju högre utbildad förälder, desto mer sannolikt studerade den unga i gymnasiet.

DE UNGAS VARDAG VID LÄROANSTALTEN

Den ungas studier

Mitt barn går gärna i skolan

Helt
eller delvis
av samma
åsikt

89 %

Helt eller
delvis av
annan åsikt

11 %

Kan inte
säga

0,3 %

Mitt barn trivs med sina studier

87 %

12 %

1 %

Mitt barns studier framskrider som planerat

87 %

11 %

2 %

Mitt barn studerar i en utbildning som intresserar hen

90 %

9 %

1 %

Mitt barn har åtminstone en kompis vid läroanstalten

92 %

6 %

2 %

Mitt barn upplever att det i huvudsak råder bra studiero på lektionerna

78 %

11 %

11 %

Som förälder litar jag på att mitt barn kommer att slutföra sina studier

93 %

5 %

2 %

- Det råder en bra studiero på lektionerna: yrkesutbildningen 69 %, gymnasiet 84 %

Föräldrarnas belåtenhet under de senaste sex månaderna

	Jag är nöjd eller relativt nöjd	Jag är oroad eller relativt oroad	Kan inte säga
Barnets trivsel i skolan	87 %	13 %	1 %
Barnets regelbundna skolgång	91 %	9 %	0,3 %
Barnets vilja att gå till skolan	89 %	11 %	0,4 %
Barnets ork med sina studier	78 %	21 %	1 %
Barnets studiemotivation	80 %	20 %	1 %
Barnets studieprestationer	82 %	17 %	1 %
Barnets rättvisa behandling i skolan	77 %	8 %	15 %
Tryggheten i skolan	84 %	4 %	12 %
Ordandet av skolmåltiderna	83 %	11 %	7 %

● Oro för orken i studierna: yrkesutbildningen 15 %, gymnasiet 26 %

● Oro för orken i studierna: föräldrar till flickor 27 %, föräldrar till pojkar 11 %

Skolfrånvaro

Jag har ibland accepterat att mitt barn är frånvarande från skolan även om jag ansett att frånvaron inte haft en nödvändig orsak

Det är viktigt för mig att mitt barn går regelbundet i skolan

Jag vet hur mitt barns läroanstalt ingriper i frånvaron

Jag vet hur jag som förälder ska reagera på mitt barns olika frånvaron

Jag tycker att läroanstaltens sätt att ingripa i frånvaron är fungerande

Frånvaron och ingripanden i dem har diskuterats tillsammans med föräldrarna t.ex. på föräldrakvällar eller motsvarande

Jag vet vilka stödåtgärder läroanstalten har att erbjuda om barnet börjar vara frånvarande upprepade gånger av olika orsaker

Ja

26 %

99 %

69 %

94 %

54 %

51 %

43 %

Nej

72 %

0,3 %

13 %

3 %

8 %

18 %

24 %

Kan inte säga

2 %

0,3 %

18 %

3 %

39 %

31 %

33 %

Skolfrånvaro

Läroanstalten har uppmuntrat föräldrarna att fästa uppmärksamhet vid tidiga tecken på problem i studerandenas skolgång

Läroanstalten samarbetar tillräckligt med föräldrarna i fråga om ingripanden i frånvaron

Ja

41 %

30 %

Nej

28 %

14 %

Kan inte säga

31 %

56 %

Jag vet hur man ingriper i frånvaron

yrkesutbildningen 64 %, gymnasiet 72 %

Läroanstaltens sätt att ingripa i frånvaron är fungerande

yrkesutbildningen 49 %, gymnasiet 57 %

Frånvaron och ingripanden i dem har diskuterats tillsammans med föräldrarna

yrkesutbildningen 47 %, gymnasiet 53 %

Sammanlagt 2 338 föräldrar svarade på den öppna frågan om deras bekymmer som gäller barnets skolgång. Det förekom stark variation i föräldrarnas svar. De bekymrade sig särskilt över ensamheten och bristen på gruppgemenskap bland de unga, kraven och orken, bemötandet av studerandena, lärarnas kunnande, avsaknaden av undervisning, avsaknaden av kommunikation mellan hemmet och läroanstalten samt skolmaten.

Föräldrar till gymnasiestuderande var särskilt bekymrade över de ungas ensamhet och över den ringa gemenskapen i läroanstalten. Avsaknaden av en egen grupp i klasslösa gymnasier betonades i svaren. Föräldrarna betonade också coronaviruspandemins effekter på de ungas sociala relationer. En del av de unga satt isolerade hemma under pandemin och har inte fått kontakt med sina skolkamrater och vänner efter det.

En relativt stor andel av föräldrarna kunde inte svara på påståendena om läroanstaltens verksamhet

läroanstalten ser till att den studerande inte blir lämnad ensam (40 %)

läroanstalten satsar på god gruppanda i undervisningsgrupperna (34 %)

de vuxna vid läroanstalten är intresserade av hur de studerande klarar sig (28 %)

läroanstalten uppmuntrar de studerande att samarbeta med varandra (34 %)

läroanstalten ingriper i mobbning tillräckligt effektivt (63 %)

I svaren från föräldrar till gymnasiestuderande betonades också oron för arbetstakten och kraven i gymnasiet och för de ungas ork i studierna. Föräldrarna oroade sig dessutom över att undervisningen i gymnasiet fokuserar så starkt på studentskrivningarna och valet av de fortsatta studierna i stället för att den unga får vara ung och ha tid för annat än bara för studier. Även arbetsmängden efter skoldagen oroade många föräldrar. Bemötandet av de studerande, lärarnas kunnande och avsaknaden av undervisning

lyftes också fram i föräldrarnas svar. Särskilt föräldrar till unga som studerar inom yrkesutbildningen var bekymrade över avsaknaden av närundervisning och/eller över mängden lediga dagar och självstudier.

De svarande diskuterade också skolmatens kvalitet, matens tillräcklighet och måltidernas alltför strama tidtabeller, som kan leda till att den unga inte äter alls under skoldagen.

Rekommendationer

✓ Utöver enskilda temadagar eller evenemang för gruppbildning ska gemenskapen förstärkas i läroanstaltens vardag varje dag.

✓ Det gäller att berätta klart och tydligt för föräldrarna hur läroanstalten ingriper i frånvaron och hur föräldrarna ska handla i frånvarosituationer.

✓ Det gäller att uppmuntra föräldrar att fästa uppmärksamhet vid tidiga tecken på problem i den ungas skolgång (t.ex. upprepade förseningar, huvudvärk, ångest, spänning) och att kontakta läroanstalten om dem i ett tidigt skede.

STÖDET FÖR STUDIerna

Sammanlagt 1 373 föräldrar svarade på den öppna frågan om det stöd som läroanstalten erbjuder och om hur detta stöd fungerar. Föräldrarnas upplevelser av stödet för lärandet vid läroanstalten och av hur stödet fungerar varierade. Men föräldrar till gymnasiestuderande och studerande inom yrkesutbildningen hade likartade upplevelser.

En del av föräldrarna upplevde att det finns stöd av många olika slag att få och att personalen är genuint intresserad av de unga. Andra föräldrar upplevde att läroanstalten planerat att ge stöd, men visste inte om detta genomförts.

Föräldrarna lyfte fram att även om läroanstalten aktivt tillhandahåller stöd, verkar det som om stödet och den unga inte alltid hittar varandra. Det kan vara svårt för unga att ta emot det erbjudna stödet eftersom det är pinsamt för dem inför kamraterna. De unga kan vara rädda för att bli stämplade som annorlunda eller utsatta för mobbning. En del föräldrar upplevde däremot att det är den unga som själv ansvarar för att hen får stöd, men att det kan vara för svårt för den unga att söka detta stöd. De unga vet inte tillräckligt mycket om de olika formerna av stöd eller så vet de inte vem som ger stödet. Även om stöd finns att få, betraktade föräldrarna inte alltid att stödet var ändamålsenligt och/eller tillräckligt för den ungas behov. Stödet sågs inte som enhetligt eller tillhandahållandet av stödet som systematiskt.

En del föräldrar upplevde att läroanstalten inte erbjudit stöd på grund av resursbrist, på grund av att stödet är krävande, på grund av lärarnas ovillighet eller avsaknad av kompetens, eller på grund av att samarbete mellan lärarna och stöd- och studietjänsterna saknades eller var svagt. Föräldrarna framförde också att läroanstalterna inte informerat föräldrarna tillräckligt om vilket stöd som finns att få eller vem föräldrarna borde kontakta i frågor som gäller stöd.

” *Stödet och den unga hittar inte alltid varandra.*

Rekommendationer

✓ Läroanstalten ska satsa på att skapa förtroende hos föräldrarna, så att föräldrarna kan kontakta läroanstalten i ett tidigt skede genast när de blir oroade för barnet.

✓ Föräldrarna ska ges information om de olika formerna av stöd för studierna och om vem föräldrarna ska vara i kontakt med i ärenden som gäller stöd.

✓ Föräldrarna ska ges information om hur stödet till den unga har ordnats och hur stödet genomförs i praktiken. Det gäller också att lyssna på föräldrarnas upplevelser när stödet till den unga planeras.

✓ Stödet för studierna ska ordnas på ett sätt som inte är stämplande för den unga. Hemmet och läroanstalten ska samarbeta och uppmuntra den unga att ta emot stöd.

SAMARBETET MELLAN HEMMET OCH LÄROANSTALTEN

Föräldrarnas upplevelser av samarbetet

	Helt eller delvis av samma åsikt		Helt eller delvis av annan åsikt		Kan inte säga
	Yrkes- utbildning	Gymna- sium	Yrkes- utbildning	Gymna- sium	
Som förälder får jag tillräckligt med information om strukturen av mitt barns studier	53 %	63 %	44 %	36 %	2 %
Som förälder får jag tillräckligt med information om hur mitt barns studier framskrider	52 %	69 %	45 %	30 %	2 %
Jag får positiv respons på mitt barns studier	36 %	36 %	55 %	55 %	9 %
Jag får information om bekymmer som gäller till mitt barns studier i tillräckligt god tid	28 %	25 %	34 %	29 %	43 %
Jag får information om bekymmer som gäller mitt barns välbefinnande i tillräckligt god tid	27 %	26 %	29 %	26 %	46 %
Jag får tillräcklig med information från läroanstalten om studiehälsovårdstjänsterna	60 %	69 %	31 %	24 %	8 %
Läroanstalten uppmuntrar föräldrarna att samarbeta med läroanstalten	53 %	62 %	32 %	25 %	14 %
Jag blir hörd i ärenden som gäller mitt barns studier	50 %	45 %	25 %	24 %	29 %
Jag berättar med låg tröskel för läraren eller annan personal vid läroanstalten om mina bekymmer som gäller mitt barns studier	74 %	64 %	16 %	24 %	12 %
Jag ger läroanstalten positiv respons	50 %	49 %	27 %	30 %	22 %
Jag har fått konkreta tips och råd av läroanstalten om hur jag som förälder kan stödja mitt barns studier	29 %	42 %	52 %	43 %	17 %

Föräldrarnas upplevelser av samarbetet

Jag vet vem jag som förälder kan kontakta i ärenden som gäller mitt barns studier

Jag vet vem jag som förälder kan kontakta i ärenden som gäller mitt barns välbefinnande

Jag tycker att föräldrarna och lärarna har tillräckligt med personliga kontakter

Jag litar på mitt barns läroanstalt och på läroanstaltens personal

	Helt eller delvis av samma åsikt		Helt eller delvis av annan åsikt		Kan inte säga Alla
	Yrkesutbildning	Gymnasium	Yrkesutbildning	Gymnasium	
Jag vet vem jag som förälder kan kontakta i ärenden som gäller mitt barns studier	77 %	81 %	20 %	16 %	3 %
Jag vet vem jag som förälder kan kontakta i ärenden som gäller mitt barns välbefinnande	69 %	75 %	24 %	20 %	6 %
Jag tycker att föräldrarna och lärarna har tillräckligt med personliga kontakter	41 %	46 %	52 %	45 %	8 %
Jag litar på mitt barns läroanstalt och på läroanstaltens personal	75 %	88 %	18 %	8 %	5 %

Kommunikationen mellan hemmet och läroanstalten

Nöjda med kommunikationen mellan hemmet och läroanstalten

yrkesutbildningen 60 %

gymnasiet 75 %

Får tillräckligt med information om ärenden som gäller läroanstaltens verksamhet

yrkesutbildningen 62 %

gymnasiet 78 %

Nöjda med läroanstaltens kommunikationskanaler

yrkesutbildningen 81 %

gymnasiet 91 %

Betraktar kommunikationen som klar och tydlig

yrkesutbildningen 73 %

gymnasiet 86 %

Det är lätt att nå lärarna och läroanstaltens övriga personal

yrkesutbildningen 62 %

gymnasiet 68 %

Det är lätt att hitta information på läroanstaltens webbplats

alla föräldrar 60 %

Sammanlagt 1 746 föräldrar svarade på den öppna frågan om samarbetet mellan hemmet och läroanstalten.

En del av föräldrarna var nöjda med samarbetet mellan hemmet och läroanstalten. De upplevde att samarbetet var öppet och aktivt. Andra ansåg att samarbetet var väldigt ringa eller helt obefintligt, och föräldrarna upplevde att de blev utelämnade i fråga om barnets skolgång.

Största delen av de föräldrar som svarade på den öppna frågan efterlyste allmän information, men också aktuell, regelbunden och öppen kommunikation om hur deras barns studier går framåt, så att de kan bättre stödja sitt barn och snabbt reagera på eventuella problem. Föräldrarna önskade regelbunden kommunikation även då barnets studier går framåt som planerat. Föräldrarna önskade sig också positiv respons på sitt barns studier. Föräldrarna upplevde att kommunikationen mellan hemmet och skolan

minskar när barnet flyttar från grundskolan till andra stadiet.

Föräldrarna efterlyste personliga möten med grupphandledaren eller den ansvariga läraren. Möten betraktades som viktiga även när barnet klarade sig bra i studierna. Även användningen av anteckningar i Wilma och motsvarande system betraktades som viktiga, och föräldrarna önskade enhetliga förfaranden inom läroanstalten i användningen av anteckningarna.

En del av föräldrarna upplevde att en ung person som studerar i andra stadiet faktiskt bör ta mer ansvar för sina studier, och de såg inget särskilt

behov av samarbete mellan hemmet och läroanstalten, i synnerhet om den ungas studier går framåt. Å andra sidan betonade föräldrarna att när man vid läroanstalten blir oroad för en ung person, borde läroanstalten kontakta hemmet i ett tidigt skede, så att det blir möjligt att i samarbete reagera på situationen innan problemen blir större.

Föräldrarna önskade att föräldrakvällar ordnas oftare än endast en gång under studierna i andra stadiet och även i olika skeden av studierna. Utöver föräldrakvällar för hela läroanstalten efterlystes också föräldrakvällar för gruppen. Föräldrarna ansåg att det är viktigt att de får

- Vikten av aktuell information motiverades med stödet till en minderårig ung och till en ung som håller på att bli självständig samt med föräldrarnas ansvar som anknyter till barnets läroplikt. Föräldrarna framförde också att den oro och de erfarenheter som föräldrarna ger uttryck för borde höras och behandlas i samarbetet.

bekanta sig med läroanstalten, personalen vid läroanstalten och andra föräldrar. Föräldrarna önskade att information som delas ut på föräldrakvällarna också skickas till de föräldrar som inte kunde delta.

Många föräldrar ansåg det som viktigt att samarbetet mellan hemmet och läroanstalten fortsätter på något sätt även efter att den unga blivit myndig.

Sammanlagt 2 286 föräldrar svarade på den öppna frågan om hurdana föräldrakvällar föräldrarna skulle vilja delta i. En del av föräldrarna förespråkade föräldrakvällar på distans, eller åtminstone att föräldrakvällen ordnas som ett hybridevenemang på grund av långa avstånd eller föräldrarnas arbetstider. Andra efterlyste föräldrakvällar på plats, så att de kan bekanta sig med barnets läroanstalt och lärare särskilt i studiernas inledande skede. Föräldrakvällar för barnets eller den ungas egen klass eller grupp upplevdes som nyttigare än gemensamma föräl-

” *Många önskade att samarbetet mellan hemmet och läroanstalten fortsätter även efter att den unga blivit myndig.*

Föräldramöten

Föräldrakväll eller motsvarande har ordnats

yrkesutbildningen 82 %

gymnasiet 94 %

I föräldrakvällen eller motsvarande deltog

yrkesutbildningen 63 %

gymnasiet 74 %

Upplever föräldrakvällar eller motsvarande som viktiga

yrkesutbildningen 87 %

gymnasiet 80 %

Föräldrakvällar eller motsvarande ordnas oftare än endast en gång under studierna

yrkesutbildningen 20 %

gymnasiet 51 %

Har träffat den ansvariga läraren eller grupphandledaren

yrkesutbildningen 48 %

gymnasiet 28 %

Har deltagit i ett PUK/ISP-samtal

yrkesutbildningen 27 %

gymnasiet 15 %

drakvällar för hela läroanstalten. I stället för eller parallellt med föräldrakvällar efterlystes också möjlighet att samtala med lärarna om det egna barnets studier och om hur studierna går framåt. En del föräldrar efterlyste kärnfulla, informativa föräldrakvällar, medan andra önskade aktivitetsinriktade föräldrakvällar som erbjuder möjlighet att lära känna andra föräldrar. Föräldrarna önskade också diskussion om de ungas välbefinnande under föräldrakvällen och samtal om hur hemmen kan stödja de ungas studier och ork. Föräldrar föreslog också att de unga kunde vara med på föräldrakvällarna.

Sammanlagt 2 444 föräldrar svarade på den öppna frågan om vad föräldrarna personligen skulle vilja diskutera med läraren eller personalen vid läroanstalten. Sex teman framträdde i svaren på den öppna frågan.

Föräldrarna önskade också diskussion om de ungas välbefinnande under föräldrakvällen och samtal om hur hemmen kan stödja de ungas studier och ork.

- Det vanligaste hindret för dem som inte deltog i föräldrakvällen var arbetshinder, att tidpunkten för föräldrakvällen meddelades för sent, andra orsaker som gäller tidtabellerna, att den andra föräldern deltog och sjukdom.

Föräldrarna önskade att studierna i andra stadiet och hela utbildningssystemet förklaras mer ingående för föräldrarna redan i studiernas inledande skede. Studierna i andra stadiet är obekant för en del föräldrar. Information om möjliga fortsatta studier och övergången till arbetslivet efterlystes också.

- Den vanligaste orsaken till att föräldrar inte deltog i uppgörandet av PUK/ISP-planer var att föräldrarna inte är medvetna om dem.

Föräldrarna vill samtala med läraren/ annan personal om

- Studiernas struktur, ämnesval och deras inverkan på de fortsatta studierna, karriärplanerna och sysselsättningen.
- Hur den ungas studier går framåt, hur den unga klarar sig i studierna och den positiva responsen på den ungas studier.
- Den ungas studiemotivation, stödet till den ungas studiefärdigheter och den ungas behov av stöd.
- Den ungas välbefinnande, ork och frånvaron.
- Den ungas sociala relationer och deltagande i gruppen.
- Utbildningens struktur och genomförande (närundervisning, scheman, kraven i relation till den ungas studiefärdigheter, undervisningens kvalitet och metoder).

” Föräldrarna önskade att studierna i andra stadiet och hela utbildningssystemet förklaras mer ingående för föräldrarna redan i studiernas inledande skede.

Rekommendationer

- ✓ Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten ska intensifieras. Det behövs både individuellt och gemenskapsbaserat samarbete också på andra stadiet.
- ✓ Föräldrarna ska informeras om studiernas struktur, ämnesvalen och hela utbildningssystemet genast när den unga inleder studierna. Samtal om fortsatta studier och arbetslivsmöjligheter ska föras under studiernas gång.

- ✓ Föräldrarna ska regelbundet få information om hur den ungas studier går framåt så att de hemma kan stödja den ungas studier.
- ✓ Föräldrarna ska aktivt informeras om aktuella frågor som gäller gruppen och studierna.

- ✓ Föräldrarna önskar också få positiv respons på den ungas studier och styrkor.
- ✓ Det gäller att i god tid informera föräldrarna om hur samarbetet mellan hemmet och läroanstalten förändras när den unga fyller 18 år och hur föräldrarna fortsättningsvis kan stödja den unga som håller på att bli självständig.

VARDAGEN OCH FOSTRAN I HEMMET

Hur nöjd är du med följande omständigheter, när du tänker på ditt barn?

	Jag är nöjd eller relativt nöjd	Jag är oroad eller relativt oroad	Kan inte säga
Den ungas kompisrelationer	85 %	14 %	1 %
Den ungas fysiska hälsa	89 %	11 %	0,1 %
Den ungas motionsvanor	79 %	21 %	1 %
Den ungas psykiska hälsa	82 %	18 %	1 %
Den ungas sovande	77 %	23 %	0,3 %
Den ungas matvanor	83 %	17 %	0,2 %
Den ungas användning av energidrycker	85 %	13 %	3 %
Tiden som den unga tillbringar med digitala apparater	64 %	35 %	1 %
Balansen mellan den ungas fritidsaktiviteter och det övriga livet	80 %	19 %	2 %
Den ungas användning av pengar	90 %	10 %	1 %

Jag har varit oroad över följande omständigheter under de senaste sex månaderna

	Alla	Flickor	Pojkar	Gymnasium	Yrkesutbildning
Den ungas ensamhet	53 %	64 %	44 %	60 %	44 %
Det som den unga möter på webben och i spel	45 %	39 %	50 %	47 %	44 %
Den ungas användning av nikotinprodukter	15 %	9 %	21 %	6 %	28 %
Att den unga blir mobbad	14 %	17 %	11 %	12 %	15 %
Den ungas användning av rusmedel (alkohol, droger)	12 %	9 %	15 %	9 %	16 %
Att den unga deltar i mobbning	1 %	0,7 %	2 %	1 %	2 %

Orosmoment

Oroade för sitt barns psykiska hälsa

föräldrar till flickor 25 %

föräldrar till pojkar 12 %

Oroade för sitt barns matvanor

föräldrar till flickor 19 %

föräldrar till pojkar 14 %

Oroade för balansen mellan fritidsaktiviteterna och det övriga livet

föräldrar till flickor 21 %

föräldrar till pojkar 17 %

Glädjeämnen

- En bra och öppen växelverkan med barnet.
- Förtroende för barnets egen beslutsförmåga.
- Den ungas sociala relationer och fritidsaktiviteter.
- Den ungas positiva attityd till livet.
- Det egna barnet och föräldraskapet.

Orosmoment

- Den ungas vardagsrytm och hantering av vardagen.
- Den unga får för lite motion.
- Den ungas ensamhet.
- Den unga har otillräckliga studiefärdigheter och otillräcklig förmåga att ta ansvar för sitt eget lärande.
- Den ungas ork i studierna.

” Att vara förälder är det finaste man kan vara. Föräldraskapet har många fler positiva sidor än negativa.

FÖRÄLDRASKAP

I vilka av de följande punkterna skulle du som förälder vilja ha stöd från läroanstalten?

Ärenden som gäller de ungas studieval	48 %
Ärenden som gäller de ungas studiefärdigheter	43 %
Ärenden som gäller de ungas studiemotivation	40 %
Ärenden som gäller studieutmattning hos unga	31 %
Ärenden som gäller hur man kan stödja en ung som håller på att bli självständig	26 %
Ärenden som gäller de ungas psykiska hälsa	23 %
Ärenden som gäller de ungas sovande och återhämtning	22 %
Ärenden som gäller tiden som unga tillbringar med digitala apparater	22 %

Föräldrarna upplevde att de behöver mindre stöd i fråga om följande teman

Mobbning 8 %

Rusmedel 6 %

Ärenden som gäller de ungas fritid 5 %

VARDAGEN I HEMMET

Ta ställning till följande påståenden om föräldraskapet

Att fostra och stödja den unga kräver mycket krafter av mig

Helt eller delvis av samma åsikt

Helt eller delvis av annan åsikt

Kan inte säga

53 %

46 %

1 %

Jag upplever att jag klarar mig bra med mitt barn

95 %

4 %

0,2 %

Jag upplever att vår familjs pengar räcker bra till den ungas kostnader i vardagen

80 %

20 %

0,4 %

Studierna i andra stadiet har ansträngt familjens ekonomi

15 %

83 %

2 %

Jag har upplevt utmattning som förälder under det senaste året

33 %

65 %

3 %

Jag tror att mitt barn kommer att klara sig bra i livet

94 %

3 %

2 %

Jag ser min egen framtid som ljus

93 %

5 %

2 %

Föräldraskap

Det kan kännas svårt att vara förälder till en ung som studerar i andra stadiet

”Jag känner mig väldigt otillräcklig när jag inte kan hjälpa mitt barn i frågor som gäller skolan. Uppgifterna är så svåra att jag ofta inte kan hjälpa. Alla böcker finns på datorn och det är omöjligt att studera med hjälp av dem, så jag kan inte ens uppfriska mitt minne. Skolan väcker stark ångest och det syns på mitt barn, och det är tidvis oerhört jobbigt att stå kraftlös inför det.”

”Föräldraskapet har gjorts till en hinderbana som ofta är svår att klara av. Kraven som ställs på föräldrarna har säkert planerats med barnets bästa i tankarna. Om det uppstår problem önskar jag att de löses vänligt, inte på ett anklagande sätt. Många vågar inte be om hjälp i föräldraskapet eftersom de är rädda för att bli bemötta med anklagelser och en ännu svårare hinderbana.

- Sammanlagt 638 föräldrar svarade på den öppna frågan om påståendena om föräldraskapet.

En svår familjesituation är också en utmaning för föräldraskapet

”Föräldrar till barn inom det neuropsykiatriska spektrumet blir utmattade under samhällets standardiseringstryck.”

” Jag är änka och därför ensamstående förälder till mina barn. Vardagen för en ensamstående förälder är inte alltid lätt, och jag har inte resurser att stödja den unga eller möjlighet t.ex. att övervaka hens skolarbete mer ingående.

Stöd till den unga och familjen

”Efter höstens erfarenheter som mamma till en ung i gymnasieåldern förstår jag ännu bättre besvikelsen hos mina egna studerandes vårdnadshavare, när barnet inte får sådant stöd som hen behöver i system vilkas enda funktion man skulle kunna tro är att säkerställa barnets välbefinnande. Jag orkar, eftersom jag vet vilka rättigheter och skyldigheter mitt barn har. Jag kan kräva, eftersom jag vet vilka rättigheter och skyldigheter lärarna har. Jag skulle inte klara av att maktlöst titta på mitt barns lidande, om jag inte visste hur man kan hjälpa hen eller om jag inte hade de övriga resurserna som det kräver.

”Som förälder till ett litet barn fick jag information, och även som förälder till en liten skolelev, men som förälder till en tonåring är bristen på information skriande.”

”Ensam känner jag mig otillräcklig varje vecka. Den odelade oron är stor.”

Familjens ekonomi oroar många föräldrar

”Arbetet slukar en stor del av resurserna från föräldraskapet, och dessutom är familjens ekonomiska läge svårt. Det är väldigt bra att studierna i andra stadiet är avgiftsfria, men skolans övriga evenemang kräver stora summor av en ensamförsörjande förälder, särskilt nu när levnadskostnaderna stigit så mycket. Barnet är viktigast.”

”Just nu känns ekonomin väldigt stressande. Båda föräldrarna i familjen arbetar. Jag har tidvis tre olika jobb, men det är ändå svårt att få pengarna att räcka till för de grundläggande behoven. Barnen får inte nya kläder tillräckligt ofta och de kan inte delta i hobbyer som de vill ha. Och vi har inte råd att åka någonstans med hela familjen. Det här är det mest ångestfyllda och förargliga. Tillsammans med att vi inte har tillräckligt med tid för att sätta oss in i barnens studier ordentligt och ge dem stöd.”

För den som är fattig är det svårt att vara en bra förälder.

Viktigt att stödja de unga och att upprätthålla deras framtidstro

”Att vara förälder är det finaste man kan vara. Föräldraskapet har många fler positiva sidor än negativa. Man får naturligtvis vara orolig hela tiden, men jag tror att mitt barn kommer att klara sig i livet i varje fall.”

”Det är en viktig och underbar tid att vara förälder till en ung person. Vi har en bra kontakt. Vi uppskattar varandra och kommer överens om saker genom att diskutera. En fantastisk människa växer från barn till vuxen, och under en så här svår tid. Jag är stolt över hen och mig själv. Vi har gjort bra ifrån oss under den här etappen i livet.”

”Vi behöver inga nöjesparker, för livet med en tonåring är en enda berg-och-dalbana. Det gäller att hålla huvudet kallt och ögonen öppna även om det ibland kan vara spännande i svängarna. Det är viktigt att komma ihåg att jag också har varit ung och att jag också blev riktigt bra.”

ETT FUNGERANDE SAMARBETE MELLAN HEMMET OCH LÄROANSTALTEN FÖRUTSÄTTER FÖRTROENDE

- Vi inleder samarbetet med positiv växelverkan genast när den unga inleder sina studier.
- Vi kommunicerar öppet, aktuellt och regelbundet om studierna och vardagen vid läroanstalten.
- Vi möter och hör den unga i vardagen.
- Vi ingriper i ett tidigt skede, när vi blir oroad för den unga.
- Vi jobbar tillsammans för det gemensamma målet – för de ungas välbefinnande och lärande.

HEM OCH SKOLA

Suomen

VANHEMPAINLIITTO